

Załącznik do uchwały Nr 29/2016/17 Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej w Jelnej z dnia 14.09.2016 r.

PROGRAM PROFILAKTYKI

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. ŚW. FRANCISZKA
Z ASYŻU W JELNEJ**

ROK SZKOLNY 2016/2017

1. Wstęp

Program profilaktyki Szkoły Podstawowej w Jelnej jest nieodłącznym elementem Statutu Szkoły i wspólnie z programem wychowawczym realizuje cele wychowawczo-opiekuńcze oraz profilaktyczne.

Głównym założeniem programu profilaktyki jest szeroko rozumiana działalność Szkoły na rzecz zapobiegania zachowaniom ryzykownym oraz interwencja w sytuacjach wymagających zdecydowanej reakcji na niepożądane zjawiska i zachowania uczniów.

Program profilaktyki w swoich założeniach ma na celu wspomóc wychowawczą rolę rodziców, dostarczać wiedzy i przykładów na temat przestrzegania norm współżycia społecznego oraz przygotować uczniów do życia w dorosłym świecie ludzi odpowiedzialnych za swoje zachowania.

2. Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (t.j. Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 191),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. z 2003 r. Nr 26 poz. 226),
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 231 poz. 1375 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 10 poz. 55 ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 124),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.).

3. Cele główne programu:

- wspomaganie dziecka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia,
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Cele operacyjne:

- tworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły;
- tworzenie w szkole atmosfery akceptacji i poczucia bezpieczeństwa wszystkim uczniom (z różnymi potrzebami edukacyjnymi);
- kształtowanie czynnych postaw wobec zdrowia i bezpieczeństwa swojego oraz innych;
- wyrabianie prawidłowych nawyków oraz postaw warunkujących zachowanie i pielęgnowanie zdrowia;
- kształtowanie osobowości dziecka oraz umiejętności współżycia z otoczeniem;
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnych i niebezpiecznych sytuacjach, a także zapobiegania ich powstaniu;
- budowanie poczucia własnej wartości i wiary w siebie oraz akceptacji innych poprzez budowanie właściwych relacji z rówieśnikami i najbliższym otoczeniem;
- rozpoznawanie możliwości rozwojowych wychowanków oraz podejmowanie wczesnej interwencji specjalistycznej w przypadku dzieci wymagających wsparcia specjalistów;
- ograniczenie i likwidowanie barier, które blokują prawidłowy rozwój.

4. Strategie oddziaływań na uczniów:

Działanie informacyjno – edukacyjne skierowane na:

- kształtowanie postaw, wartości i umiejętności prozdrowotnych;
- skuteczne wykorzystywanie programów profilaktycznych.

Działania alternatywne polegające na:

- organizowaniu zajęć: sportowych, artystycznych, pozalekcyjnych, społecznych wdrażających uczniów do aktywnego i twórczego trybu życia.

Działania interwencyjne:

- praca indywidualna z dzieckiem i rodziną;
- organizowanie zajęć wspierających rozwój;
- wsparcie pedagogiczno – psychologiczne;
- interwencje wychowawcze;
- korzystanie z pomocy specjalistów.

5. Spodziewane efekty:

- zmniejszenie liczby zachowań agresywnych w Szkole,
- wzrost poprawności językowej w mowie potocznej (rzadziej używane wulgaryzmy),
- utrwalenie zachowań asertywnych,
- empatia,
- wzrost wiedzy uczniów oraz rodziców na temat uzależnień i przeciwdziałania im,
- dbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne,
- umiejętność organizowania czasu wolnego,
- świadome i umiejętne korzystanie z komputera, Internetu,
- prawidłowe reakcje w sytuacjach zagrożenia,
- zachowanie higieny osobistej,
- sukcesy uczniów w Szkole.

Działania	Zamierzone osiągnięcia uczniów	Sposoby realizacji
Propagowanie znajomości prawa wśród uczniów	<p>1. Zapoznanie uczniów z dokumentami określającymi pracę szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none">• statutem,• wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania,• procedurami określającymi postępowanie w sytuacjach zagrożenia w szkole, <p>2. Pogadanki z policjantami o tematyce:</p> <ul style="list-style-type: none">• odpowiedzialności karnej nieletniego,• bezpieczeństwa w ruchu drogowym - najważniejsze zasady. <p>3. Godziny z wychowawcą o tematyce:</p> <ul style="list-style-type: none">• obowiązków ucznia,• systemu kar i nagród stosowanego w szkole.	<ul style="list-style-type: none">• Lekcje wychowawcze,• Poganki,• Gazetki Ścienne,

	<p>4. Konsekwentne stosowane przez nauczycieli procedur postępowania w sytuacjach dotyczących nietypowego zachowania uczniów.</p> <p>5. Zapoznanie uczniów z prawami dziecka i człowieka, analiza odpowiednich dokumentów, np. Deklaracja Praw Człowieka, Konwencja o Prawach Dziecka – lekcje z wychowawcą i pedagogiem</p>	
<p>Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym oraz rozwijanie zainteresowań uczniów</p>	<p>1. Organizacja zajęć dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>2. Organizacja spotkań z rodzicami na temat pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>3. Systematyczna współpraca z rodzicami, policją, sądem rodzinnym, kuratorami sądowymi.</p> <p>4. Analiza dokumentów szkolnych</p> <p>5. Kontynuowanie systematycznej współpracy z rodzicami oraz instytucjami udzielającymi specjalistycznej pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MGOPS • poradnia PPP Leżajsk, • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. <p>6. Organizowanie kół zainteresowań i monitorowanie obecności uczniów na zajęciach. Promowanie sukcesów uczniów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, • Warsztaty, • Zajęcia ze specjalistami szkolnymi.
<p>Ukazanie uczniom rodzajów zagrożeń, uświadomienie przyczyn i skutków wynikających z nierozważnego zachowania.</p>	<p>Zaznajomienie uczniów z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzajami zagrożeń, • bezpiecznym poruszaniem się po drodze, • zasadami bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię, • znaczeniem poznanych znaków drogowych, • skutkami swoich działań oraz ocena własnego postępowania, • zachowaniem się gdy jest zaczepiany przez nieznaną osobę, • zachowaniem rozwagi i ostrożności w nawiązywaniu znajomości, • bezpieczną zabawą, • zachowaniem się gdy jest sam w domu, • zasadami umiejętnego reagowania w sytuacjach zagrożenia i udzielania 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki, • Zapraszanie do szkoły: policjanta, • Spotkania szkolne, • Konkursy, • Lekcje wychowawcze, • Akcja: Sprzątanie Świata • Gazetki ścienne. • Akcja „Drzewko za butelkę”

	<p>pierwszej pomocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zagrożeniami cywilizacyjnymi i sposobami zapobiegania degradacji środowiska naturalnego, • znajomością ważnych numerów telefonu (policja, pogotowie ratunkowe, straż pożarna), • osobami, do których może zwrócić się o pomoc w różnych sytuacjach zagrożenia, • regulaminami i zasadami bezpieczeństwa. 	
<p>Zapewnienie bezpieczeństwa. Budowanie właściwych relacji rówieśniczych, przeciwdziałanie agresji i przemocy, działania antydyskryminacyjne.</p>	<p>1. Organizowanie zajęć z wychowawcą przy współpracy pedagoga szkolnego na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sposobów rozwiązywania konfliktów, • asertywności, • budowania poczucia własnej wartości, • sposobów diagnozowania własnej inteligencji komunikacji interpersonalnych. • organizacji zajęć warsztatowych z zakresu cyberprzemocy • organizacji imprez służących integracji środowiska szkolnego tj. wycieczki szkolne, zielone szkoły, ogniska, pikniki, festyn rodzinny, zabawy szkolne, zajęcia integracyjne . <p>2. Uczeń z niską samoocena - jak go wesprzeć i sprawić, by spojrzał na siebie z sympatią.</p> <p>3. Kiedy zdrowi uczniowie lub ich rodzice boją się kontaktu z niepełnosprawnymi i unikają go - jak rozwiązać ich obawy i zapobiec segregacji w szkole.</p> <p>4. Konsekwentne i zgodne z procedurami reagowanie wszystkich pracowników szkoły na wszelkie przejawy agresji w szkole, dyskryminacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje, • warsztaty, pogadanki • obserwacje
<p>Promocja zdrowia</p>	<p>1. Zajęcia z pedagogiem szkolnym na temat organizacji wolnego czasu.</p> <p>2. Propagowanie aktywności sportowej, zachęcanie do udziału w czynnym uprawianiu sportu na kołach sportowych.</p> <p>3. Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach i zawodach sportowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia prowadzone przez higienistkę szkolną. • Lekcje wychowawcze. • Lekcje w-f. • Wycieczki. • Gazetki tematyczne.

	<p>4. Nauka walki fair-play.</p> <p>5. Organizacja zajęć z pielęgniarką dotyczących higieny osobistej, dbania o zęby.</p> <p>6. Organizacja zajęć umożliwiających aktywny tryb życia, np. wycieczki rowerowe, udział w biegach przełajowych.</p> <p>7. Zapoznanie uczniów z zasadami zdrowego żywienia i odżywiania się – udział uczniów w projektach szkolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Warzywa i owoce w szkole", • "Szlanka mleka". • „Śniadanie daje moc” • „Trzymaj Formę” • „Nie pal przy mnie, proszę” <p>8. Zwracanie uwagi na drugie śniadania uczniów.</p>	
<p>Zapobieganie uzależnieniom i zachowaniom ryzykownym</p>	<p>1. Udział uczniów w pogadankach, warsztatach i innych formach poznawania środków uzależniających i konsekwencji ich spożywania, tj. tytoniu, alkoholu, dopalaczy, narkotyków, napojów energetyzujących, jak również zna zły wpływ nikotyny na organizm człowieka (palacza czynnego, biernego), także zły wpływ e-papierosa.</p> <p>2. Przedstawianie uczniom tematyki zagrożeń współczesnego świata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiedy wirtualna przestrzeń pochłania ucznia bez reszty - po czym poznać, że dziecko "przedawkowuje Internet". • Uzależnieni od "lajków" jak pokazać uczniom, że portale społecznościowe zaburzają wizję rzeczywistości i zachęcić ich do realnych kontaktów • Fonoholizm - jak "odkleić" uczniów od ekranów telefonów komórkowych. • Poczucie dystansu do świata reklam i fikcji. • Poznanie zagrożeń wynikających z długotrwałego oglądania telewizji, pracy i zabawy komputerem. <p>3. Złość, upór i zachowania prowokacyjne u uczniów - zapobieganie sytuacjom, w których uczeń odmawia respektowania swoich obowiązków oraz szkolnych norm.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia informatyczne. • Lekcje wychowawcze. • Zajęcia biblioteczne. • Gazetka naścienna pedagoga. • Dzień Bezpiecznego Internetu – gazetka, lekcje z pedagogiem

<p>Współdziałanie wszystkich pracowników szkoły i rodziców w zakresie profilaktyki</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedstawienie rodzicom dokumentów regulujących pracę szkoły, np.: <ul style="list-style-type: none"> • statut szkoły, • wewnątrzszkolne ocenianie, • program wychowawczy, • program profilaktyki. 2. Ustalenie zasad kontaktowania się z rodzicami. 3. Zapoznanie rodziców z zakresem udzielanej pomocy psychologiczno- pedagogicznej. 4. Uświadomienie rodzicom zagrożeń w rozwoju młodego pokolenia. 5. Udzielanie pomocy w trudnych sprawach rodzinnych: <ul style="list-style-type: none"> • współpraca z rodzicami uczniów sprawiających problemy wychowawcze, • informowanie rodziców o wynikach w nauce i zachowaniu, • wsparcie moralne dla rodziców, • pomoc materialna, korzystanie z obiadów refundowanych przez MGOPS, • pomoc w załatwianiu różnych spraw • w placówkach pomocnym uczniom i rodzicom, • zachęcanie rodziców do organizowania wspólnych imprez klasowych, wycieczek, dyskotek, kiermaszów, • informowanie o możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania indywidualne i zebrania z rodzicami. • Pedagogizacja. • Współpraca z MOPS, Policją, Sądem, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. • Pozyskiwanie prywatnych sponsorów. • Piknik Rodzinny – Dzień Dziecka
---	---	--

Program ten ma charakter otwarty – w ciągu roku szkolnego mogą być nanoszone zmiany adekwatne do bieżących potrzeb.